

Регионална инспекция по околната среда и водите - Варна

РЕШЕНИЕ № ВА 365-ПР/2009 г.

за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл. 93, ал. 1, т. 1, ал. 3 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 7, ал. 1 и чл. 8, ал. 1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда* (Наредбата за ОВОС), чл. 31, ал. 8 на *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)*, чл. 40, ал. 5 във връзка с ал. 3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* (Наредбата за ОС) и представена писмена документация от възложителя по Приложение № 2 към чл. 6 от Наредбата за ОВОС и по чл. 10, ал. 1 и 2 от Наредбата за ОС

РЕШИХ

да се извърши оценка на въздействието върху околната среда на инвестиционно предложение **“ИЗГРАЖДАНЕ НА ДВА ВЯТЪРНИ ГЕНЕРАТОРА”**, реализацията на което **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони

Възложител: „ДЕА ЕНЕРДЖИ“ООД

Седалище и адрес на управление: ул. „ХАН КУБРАТ“ № 9, ет. 5, ап. 20, гр. ВАРНА

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение (ИП) предвижда монтиране на два ветрогенератора върху подземни стоманобетонени фундаменти, със съпътстващи обекти - кранови площадки и път, в поземлени имоти **№№008023**, площ 12.140 дка, /имота е образуван от имотите №008021, 008020/, **№009077**, площ 13.800 дка, /имота е образуван от имотите №009076/, начин на трайно ползване – ниви, землище на с. Кладенци, община Тервел.

Основният процес е преобразуването на енергия от вятъра в механична енергия, чрез турбина с три витла. Механичната енергия се преобразува в електрическа чрез редуктор, който задвижва асинхронен електрически генератор. Вятърната турбина представлява отделен самостоятелен обект – конусовидна стоманена кула върху бетонова основа.

Рискът от инциденти е ограничен чрез система за автоматично спиране при скорости на вятъра над 25 m/s.

Техническите характеристики на един ветрогенератор са:

- Височина на кулата 105 м;
- Диаметър на ротора 90 м;
- Единична мощност 2.0 MW.

Инвестиционното предложение ще се присъедини към електроразпределителната мрежа 20 kV или електропреносната мрежа 110/20 kV посредством подземен кабел.

За изграждането на пътя и площадките ще се извършат земни, насипни, бетонови и монтажни работи. Хумусният пласт ще се из земе на дълбочина до около 30 см. Върху добре подравнената и изравнена земна повърхност преди първия пласт от трошокаменна настилка ще бъде подложена геомембрана. След полагането на настилката ще се извършва обратна засипка с хумус за оформяне на обратен наклон от около 6 % от настиклата към прилежащия терен.

Пътят ще бъде в имот №009077 с обща дължина около 50 метра, широчина от около 5 метра и дебелина на насипа от инертни метериали /чакъл/ до около 0.4 метра. Всяка една от площадките ще бъде с площ около 1.500 дка и дебелина на насипа от инертни метериали /чакъл/ до около 0.6 метра.

Планираните имоти в землището на с. Кладенци, община Тервел не попадат в границите на защитени зони. Най-близките защитени зони са – 33 “Хърсовска река”, с код BG0002039 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие /ДВ, бр. 77/2002 г. с изм. и доп./ и 33 “Хърсовска река”, с код BG0000106 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон.

Инвестиционното предложение е включено в точки 3, буква “и” и 10, буква „д” от Приложение № 2 на Закона за опазване на околната среда. Съгласно чл. 93, ал. 1, т. 1 от ЗООС предложението е предмет на преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС.

Съгласно разпоредбите на чл. 31, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, чл. 2, ал. 1, т. 3, буква “а”от и ал. 3. Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ бр.73/2007г.) инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на описаните по-горе защитени зони.

МОТИВИ:

I. Характеристики на предлаганото строителство, дейности и технологии: обем, производителност, мащабност, взаимовръзка, и кумулиране с други предложения, ползване на природни ресурси, генерирани отпадъци, замърсяване и дискомфорт на околната среда, както и риск от инциденти:

1. Инвестиционното предложение включва изграждане на 2 ветрогенератора с обща мощност 4.0 MW в гореописаните имоти, разположени в землището на с. Кладенци община Тервел, от която ще бъдат засегнати около 4.500 дка за фундаменти и съпътстващи обекти: подземна кабелна мрежа, площадка за извършване на монтажни работи, път, кранови площадки и др.;

2. За територията на община Тервел, като цяло има множество разрешени, одобрени и/или реализирани ИП за монтиране на ветрогенератори. Реализацията на ИП в съчетание с други такива ще окаже кумулативно /сумарно/ въздействие върху човешкото здраве, свързано със създаване на дискомфорт от шум, вибрации и промяна на изгледните характеристики на ландшафта и с риск от инциденти;
3. Необходимо е да се извърши прогноза и оценка на очакваните значителни въздействия върху околната среда в т. ч. здравно – хигиенните ѝ аспекти, както възможността тя да поеме допълнително натоварване при отчитане на резултатите от обществено обсъждане на ИП с всички заинтересовани лица и засегнатото население и на анализ на съществуващото състояние на околната среда в района;
4. По време на строителството и експлоатацията на ИП има вероятност от възникване на аварийни инциденти;
5. Ще се генерират строителни отпадъци /основно изкопани земни маси/ и опасни отпадъци /при поддръжка и ремонт на вятърните съоръжения/, както през периода на строителството така и на експлоатация;
6. До момента за съседните землища на с. Кладенци на и община Тервел като цяло са заявени и процедирани следните инвестиционни намерения: “изграждане” на 2 бр. ветрогенератори - с. Полковник Савово; вятърен енергиен парк /30 бр. / – с. Каблешково; „изграждане” на 3 бр. ветрогенератори - с. Нова Камена; „изграждане” на 5 бр. ветрогенератори - с. Войниково; фотоволтаичен парк на площ 292,321 дка - пасище, мера, в землището на гр. Тервел, общ. Тервел, област Добрич;
7. Предвид гореописаното се очаква кумулиране с други инвестиционни предложения върху компонентите на околната среда.

II. Местоположение, в това число чувствителност на средата, съществуващото ползване на земята, относителното наличие на подходящи територии, качеството и регенеративната способност на природните ресурси в района:

1. За реализация на ИП ще се извърши трайна промяна на предназначението на земеделска земя – за фундамент, кранова площадка и път; по време на строителството се очаква допълнително да бъде засегната земя – за изграждане на временна работна площадка;
2. Планираните имоти се намират в близост до защитени зони от мрежата от Натура 2000 – и 33 “Хърсовска река”, с код BG0002039 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие и 33 “Хърсовска река”, с код BG0000106 определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон и попада в район с интензивен прелет на птици и прилепи. Необходимо е да се извърши прогноза и оценка на очакваните въздействия върху птиците преди експлоатацията на инвестиционното предложение въз основа на конкретни резултати от проведен в района на самата площадка орнитомониторинг при продължителност най-малко една година / два полеви сезона пролетен и есенен/, и отчитане на височина, посока на полетата и честота /плътност/ на прелитане над площадката, други рискови фактори за отделните видове птици, както и едногодишен мониторинг на прилепи, съгласно препоръките на Бонската и Бернската конвенции;
3. Инвестиционното предложение ще се реализира в обработваеми земеделски земи. В близост до имотите се намира горски фонд, който би могъл да

представлява местообитания на видове /места за гнездене, укриване и др./, които са предмет на опазване в гореописаните зони;

4. Мащабите и обхватът на ИП и големината на вятърните съоръжения /височина на кулата **105 м** и диаметър на ротора **90 м**/ в съвкупност с други ИП предполагат значителни въздействия, включително кумулативни.

III. Способността за асимилация на екосистемата в естествената околна среда:

1. В следствие на реализацията на ИП ще се засегне пряко земеделска земя, обработваеми ниви. Планираните имоти се намират в близост до защитени зони от мрежата от Натура 2000 – ЗЗ “Хърсовска река”, с код BG0002039 се намира на около 5 км от територията на ИП определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 3 и т. 4 от Закона за биологичното разнообразие и ЗЗ “Хърсовска река”, с код BG0000106 на около 1 км от територията, предмет на ИП определена съгласно чл. 6, ал. 1, т. 1 и т. 2 от същия закон;
2. Най-близко разположената защитена територия е ЗМ „Суха река”, която отстои на 25 км по права линия от територията предмет на ИП;
3. Най-близката планинска местност е Камчийска планина и се намира на разстояние около 89 км;
4. Най-близката влажна зона – язовир „Каравелово”, е на около 21 км от територията предмет на ИП.

Преценката за вероятна степен на отрицателно въздействие, е че инвестиционното предложение **има вероятност** да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони поради следните мотиви:

1. Реализацията на ИП съвместно с реализацията на подобни ИП в района, е предпоставка за кумулативно въздействие върху реещи се и други активно летящи мигриращи птици, преминаващи през района.
2. Предвидените за изграждане ветрогенератори са с височина на кулата до 105 м, което може да доведе до създаване на миграционна бариера за орнитофауната.
3. Има вероятност реализацията на инвестиционното предложение да доведе до намаляване числеността на птици и прилепи, предмет на опазване в ЗЗ “Хърсовска река”, код BG0002039 и ЗЗ „Хърсовска река”, BG0000106.
4. Земеделските обработваеми земи са основно местообитание, както на широко разпространените представители на българската орнитофауна, така и на много консервационно значими, редки и застрашени видове животни. Тези територии са ключово място като източник на храна и ловуване за птиците. В тази връзка ветрогенераторите могат също да доведат до разпокъсване /фрагментация/ и загуба на ценни места за пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия.
5. ИП има вероятност да се окаже косвено влияние върху популации на видове, чиито местообитания са предмет на опазване в ЗЗ “Хърсовска река”, код BG0002039 и ЗЗ „Хърсовска река”, BG0000106, по отношение на евентуални процентни загуби.

На основание на гореизложеното и съгласно чл. 40, ал.6 от горесцитираната Наредба, в доклада по ОВОС, като отделно приложение, се включва оценка за степента на въздействие инвестиционното предложение върху защитените зони. Оценката следва да бъде съобразена с изискванията на чл.23, ал.2 от Наредбата, като е необходимо да включва и:

1. **Основна екологична цел на ОС** следва да бъде предотвратяването на всяко неблагоприятно въздействие, което може да е резултат от предложения проект (самостоятелно или поради взаимодействие с други проекти и въздействия), **върху предмета на опазване в ЗЗ “Хърсовска река”, код BG0002039 и ЗЗ „Хърсовска река”, BG0000106, като за неблагоприятно въздействие върху предмета на опазване следва да се счита всеки екологичен ефект, който е в противоречие с екологичните цели на мястото.**
2. **В оценката за съвместимост следва да бъдат разгледани следните възможни преки въздействия:**

Пряко унищожаване на местообитания на видове, в резултат от строителството:

1. Пряко унищожаване на **видове** с висока консервационна значимост.
2. Пряко трайно увреждане на **естествения характер** на местообитанията на видовете, предмет на опазване в зоните като места за пренощуване, хранене, набиране на височина за придвижване, както и на места за укриване при неблагоприятни метеорологични условия, през периода на строителство и експлоатация. Под изменение на естествения характер да се имат предвид постоянни или периодично появяващи се трайни изменения на ключови биологични или физикохимични характеристики.
3. Да бъде по отделно и подробно разгледано въздействието върху всички видове животни, предмет на опазване в двете зони като особено внимание да се обърне на видовете прилепи, както и на видовете птици от следните разреди: Гъскоподобни, Пеликаноподобни, Щъркелоподобни, Соколоподобни и Врабчоподобни.
4. Влияние върху миграционните пътища и **фрагментация** на местообитания в резултат на унищожаване на част от тях или тяхното трайно изменение; последствия от възможните изменения. В конкретния случай някои от тези въздействия са:
 - ❖ създаване на миграционна бариера след построяване на ветрогенераторите;
 - ❖ увреждане на местообитания;
 - ❖ фрагментация на популации в резултат на унищожаване на подходящите местообитания, чрез пълно унищожаване или изменение на характеристиките им.

В ОС следва да бъдат разгледани следните вторични, непреки и кумулативни въздействия:

1. Да се отчете **кумулятивният ефект** свързан с реализирането на други инвестиционни предложения в района.
2. **Оценка на влошаване на възможностите за устойчиво управление на територията - развитие на природосъобразни форми на туризъм.**

3. Отчитане на кумулативния ефект от всички по-горе изброени въздействия върху всеки компонент, подлежащ на опазване на територията.
4. Отчитане на увеличението на антропогенната преса от изграждането на ветрогенератори, както и от допълнително изграждане или рехабилитация на съществуващи пътища до обектите.
5. Въз основа на анализа и прогнозата за предполагаемото въздействие да се предложат **мерки**, свързани с предотвратяване, намаляване или компенсиране на значителни отрицателни въздействия върху околната среда.

При определянето на степента на въздействие на обекта да бъдат използвани количествени оценки за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания (площ) и видове (численост и плътност на популациите). Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието/вида във и извън защитените зони от мрежата Натура 2000 като цяло.

Определянето на степента на въздействие на ИП върху, предмета на опазване в ЗЗ „Хърсовска река”, с код BG0002039 и ЗЗ „Хърсовска река” с код BG0000106, да се извърши на база проведени най-малко едногодишни мониторингови проучвания на прилепите и орнитофауната в района на площадката, предмет на ИП.

Орнитомониторингът следва да се извърши в следните периоди /в зависимост от физиологичните изисквания и биологията на птиците/:

Наблюдение на пролетна миграция – от 01 март до 20 май

Наблюдение на гнездящата орнитофауна – от 01 май до 20 юни /двукратно/

Наблюдение на есенна миграция – от 01 август до 15 ноември

Ежедневно наблюдение на зимуващи и преминаващи през района и около него водолюбив и други птици – 01 декември до 01 март

Орнитомониторингът трябва да дава информация за: *видов състав и количество на прелитащите видове* (видове с особена важност-застрашени, мигриращи; видове с повишен риск от сблъсък – чувствителни видове; максимална годишна численост за всеки един вид през всеки от сезоните, в които се среща – пролетна , есенна миграция, зимуване, гнездене); *статус на пребиваване и сезонна динамика* (гнездене, миграция, зимуване, скитане/линеене); *поведение на птиците – за всеки вид по отделно*(денонощна активност – нощни и дневни видове; гнездови и ловни територии и корисори на предвижване между тях; места за нощувка и хранене и коридори на предвижване между тях; хранителна база; височина на прелитане и посоки на полета и връзка с метеорологичните условия и топографията; честота на прелитане над площадката и честота на кацане; места за набиране на височина; места за кацане при екстремни условия; други специфични фактори).

Оценката трябва да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл.9, ал.1 от *Наредбата* и по – специално притежаващи компетентност в областта на **зоологията и ботаниката**.

V. Обществен интерес към предложението за строителство, дейности или технологии:

За ИП са информирани: кметовете на с. Кладенци, община Тервел, а засегнатото население, с поставена обява на информационното табло в кметството. Няма устно изразени или постъпили в РИОСВ-Варна писмени възражения срещу реализацията на ИП.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административнопроцесуалния кодекс чрез Директора на РИОСВ-Варна пред Министъра на околната среда и водите и Административен съд Варна в 14-дневен срок от съобщаването му.

ДИРЕКТОР:

Румяна Радилова